

Aktivisthåndbog

En guide

Indhold

Kære aktivist	3
Kommunikationsrådgiverens 6 gode råd	4
Sådan kan man arbejde med aktivisme	8
Presse	10
Sociale medier	11
Hvor får man hvad?	14
Anmeldelser og tilladelser	15
Demonstrationer	16
Idéer til aktiviteter	19
Dine egne idéer	22

Politisk ansvarlig: Mona Striib **Redaktion:**
Kim Skovby Klindt, Thorild Bak Rasmussen,
Tony Selvig og Tina Malene Hansen **Foto:**
Jørgen True **Produktion:** Grafisk Team/TG
og FOAs trykkeri

Kære aktivist

Måske går du ikke og tænker på dig selv som aktivist til hverdag. Det er der nok ikke så mange, der gør.

Men når vi skal opnå resultater, er der brug for aktivister.

Der er brug for folk, som vil stå frem med et klart budskab. Folk som vil bakke op om deres forhandlere, og som kan vise, at vi er mange, der står sammen og mener det samme.

Her er aktivistens håndbog. Den er tænkt som en overflyvning i hvordan man gør.

God kamp – og god fornøjelse

Kommunikationsrådgiverens 6 gode råd

Jesper Thomsen er innovations- og kommunikationskonsulent og er medejer af firmaet Will & Agency. Han har 6 gode råd til aktivisterne.

1. Fortæl mig, hvem du er

Sørg for, at det er tydeligt, hvem der er afsenderen på materialet. Man skal let og hurtigt kunne afkode, hvem der står bag. Alle former for forvirring og tvivl hindrer effekten.

Det betyder: tydeligt logo, samme billedstil som tidligere materialer, klar overskrift osv. Man får kun ganske få sekunder hos den travle dansker til at få sit budskab igennem.

Der må aldrig være tvivl om afsenderen. Hvis jeg ikke ved, hvem der taler, så lytter jeg ikke efter.

2. Fortæl mig, hvad jeg skal gøre

Hvis man gerne vil aktivere menne-

sker, så gør det tydeligt, hvad I vil have dem til at gøre. Og hvor. Og hvordan. Det sker ofte, at man dynger folk til med 'den gode sag' uden at blive knivskarpe på, hvad man forventer af handling. Det skal være kort og skarpt: Skriv under, mød op, syng eller dans osv.

Man skal være tydelig. Og kortfattet. Ingen skal kunne misforstå, hvad der forventes af dem.

3. Styr mine forventninger

Folk bliver skuffede og kommer ikke tilbage, hvis man ikke lever op til deres forventninger. Hvis der kommer 100 deltagere, så lad være med at skrive 1.000.

Hvis der er kaffe, så skriv det. Hvis I ved, hvilke typer, grupper eller mennesker der kommer, så skriv det. Vi vil gerne føle os hjemme.

Alle vil gerne vide, hvad de kan forvente. Det er sådan vi forbereder os til alt fra ferier, fester og forsamlinger.

4. Hav mere information parat

Gør det tydeligt, hvor jeg kan finde mere information.

Der skal være en URL eller et #, et mobilnummer eller en Facebookside. I skal vælge, hvad der fungerer bedst muligt, men der skal være et sted, hvor jeg kan få svar på mine spørgsmål, blive klogere eller bare følge med. Det behøver ikke være dyrt eller smart, men det skal være der.

5. Online er ikke et valg

Om I vil eller ej, så vil al moderne aktivisme have et liv på internettet.

Folk deler det som en begivenhed på Facebook, billeder på Instagram eller video til deres Youtube-kanal.

I kan vælge, at det sker uden jeres deltagelse – eller I kan tage det kloge valg og sætte en ramme for det. Det nemmeste er at opfinde og anvende et sigende #.

Som vi blandt andet har gjort ved [#enløsningforalle](#) eller [#sammengørviforskellen](#) eller [#merelighedløfterosalles](#)

Husk, at det vil ske under alle omstændigheder. Så det kan lige så godt være jer, der kontrollerer det.

6. Følelser fungerer

Om I vil sælge en demonstration, en gåtur i Alperne, 4 isvafler eller en brugt bil, så hjælper det at appellere til følelserne. Jeg skal kunne mærke det. Helt ned i maven og ind i min kalender. Uden følelser, så flytter fødderne sig ikke langt nok. Uden følelser, så vinder apatien.

I må aldrig undervurdere det at ramme den helt rigtige følelse. Det tager tid og kræver tålmodighed. Men den indsats vil altid være godt givet ud.

uddannelsesforbundet

FOA
MERE I LØN

STYRK LÆRERERNE
SA STYRKER UDDANNELSESFORBUDET
FOA

FLERE HÆNDER
FOA

FOA
2020

FOA

FOA

EN LØSNING

enløsningsforalle
EN LØSNING FOR ALLE
OK18 HK

FLERE HÆNDER
FOA

LIGE LØN
FOA

EN LØSNING FOR ALLE
OK18 HK

FOA

ARK
ERNE
ER VI OAK
K

obb
udic

K

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

FOA

Sådan kan man arbejde med aktivisme

Fordel opgaverne

Når man arbejder med aktivisme, er der brug for mange forskellige kompetencer. Og det er typisk nogle andre kompetencer end dem, man bruger til hverdag. Nogle er måske gode til at tegne, andre kan sætte ting flot op på en computer, nogle kan tage billeder eller lave film og nogle er bare supergode til at sørge for, at vi har husket det hele, at alle er med og har det godt.

Snak om hvad I hver især er særligt gode til, og hvad I har lyst til at bidrage med.

Fordel rollerne så alle laver noget, de er gode til og også gerne noget, de synes er sjovt.

Arbejd i grupper

Fællesskab giver energi og giver mulighed for idéudvikling.

Det er sjældent sjovt at stå med noget helt alene. Lav derfor gerne grupper, der kan arbejde sammen om opgaverne. Det kan være, der skal være en planlægningsgruppe, en pressegruppe osv. Aftal hvem, der gør hvad, og hvordan I koordinerer med hinanden.

Find alliancer og stå sammen

Man bliver stærkere af at være flere sammen. Det gælder også, når flere faggrupper står sammen, sådan som vi har gjort det omkring OK18.

Find alliancerne og husk at være loyale overfor hinanden, samtidigt med at I giver plads til forskellige vinkler.

Vær ærlige om det I er uenige om, så der ikke er skjulte dagsordener.

Når man er flere sammen, er det

måske også nemmere at finde penge til aktiviteterne?

Lav lette og klare arbejdsgange
Nogle gange skal det gå stærkt, når man laver aktiviteter. Derfor er det ikke godt med lange og besværlige beslutningsgange.

Sørg for at der er klare aftaler om, hvad man kan bruge penge på, og hvor mange penge man kan bruge uden at skulle spørge.

Det er også meget bedre, at der er en god fælles grundforståelse, af hvad budskabet er, og hvordan vi kommunikerer det, end at alting skal godkendes.

Det skal være sjovt

Måske skal man overvinde sig selv lidt første gang, man skal på gaden og dele flyers ud. Støt hinanden så

det ikke bliver for grænseoverskridende. Det skal gerne være sjovt at være med. Heldigvis er det som regel også sjovt – rigtig sjovt!

Mange medlemmer fortæller at deres bedste oplevelser med FOA er, når de har været med til aktiviteter. Det giver en rigtig stærk følelse af fællesskab.

Presse

Aktioner og events virker bedst, hvis andre lægger mærke til dem. Her kan de lokale medier være en god indgang til at skabe synlighed og dermed sætte dagsordenen.

Kontakt en journalist på jeres lokale avis, TV-station eller radio så tidligt som muligt og fortæl om jeres begivenhed. Husk, at I også har en guldgrube af viden om, hvad besparelser, mangel på hænder osv. betyder for velfærden i jeres lokalområde.

Det er historier, som mange journalister gerne vil skrive, hvis blot de får kendskab til dem. I kan være med til at give dem viden om, hvad der sker i jeres område.

Sådan gør du

- Find telefonnummer og mailadresser til journalister på jeres lokale medier.
- Inviter journalister til begivenheder, aktiviteter og aktioner, I afholder.
- Ring og fortæl om jeres begivenhed så tidligt som muligt. Hav gerne en lille omtale parat på skrift, som du kan maile til journalisten efterfølgende. Husk at skrive om tid, sted, formål, deltagere osv.
- Vælg en kontaktperson, som er ansvarlig for at tale med journalisten om jeres arrangement, så journalisten ved, hvem han eller hun skal ringe til for at få flere informationer.

Sociale medier

Sociale medier er en kæmpe mulighed for at sprede engagement og skabe opmærksomhed om jeres vigtige budskaber. Nedenfor koncentrerer vi os om Facebook, Twitter og Instagram.

Sådan kan I bruge de sociale medier

- Fotos og video virker meget bedre end ren tekst. Tag billeder af jeres aktioner og optag små videoklip med indtryk, kommentarer og oplevelser.
- Brug hashtags [#], så det er nemt for andre interesserede at finde og følge jeres opdateringer. Et hashtag er et enkelt kodeord, som står efter havelågetegnet [#]. Det er især vigtigt på Twitter og Instagram, men fungerer også på Facebook. Skriv relevante hashtags i slutningen af dine opdateringer.
- Tag relevante personer i tekster og på fotos. Skriver du brugernavnet på en person, får de besked om, at du har nævnt dem. Tjek at du har fundet det rigtige brugernavn!
- Brug FOAs egne Facebooksider, både de lokale afdelingssider og FOAs hovedprofil. Læg opdateringer, billeder og film op. Husk at dele og trykke 'Synes godt om'. Det er altid en god idé at kommentere på hinandens indlæg for at skabe synlighed og aktivitet.

100000

ENREDSKJUTEN
HVERDAGS
HVERDAGS

ENREDSKJUTEN
HVERDAGS
HVERDAGS

100000

Hvor får man hvad?

Når man laver større arrangementer og demonstrationer kan der være en masse praktiske ting, der skal tages stilling til. Her er et par fif, til hvordan man får fat i nogle af de ting, man kan få brug for.

Lyd

Talere skal bruge lyd. Det betyder enten et PA-anlæg eller megafon. Hvis der kommer musikere og spiller, kan det være, at de har et lydanlæg, som også kan bruges af talerne. Husk at få specifikationerne på de anlæg der lejes, så man kan se hvad der kræves af strøm.

Strøm

Start med at overveje hvor meget strøm, der er brug for.

- Hvis det bare er et lille lydanlæg, kan man nøjes med en generator. De fås i forskellige størrelser, så se på specifikationerne fra de anlæg, der skal bruges.
- Hvis det er et større anlæg og måske lys, skal man gerne låne strøm

et sted. Spørg eventuelt det lokale forsyningselskab, hvilke muligheder, der er på det pågældende aktionssted.

- Store generatorer kan normalt lejes hos firmaer, der forsyner fx byggepladser og festivaler.

Scene

Er der tale om et stort arrangement, skal der også være en scene eller en blokvogn. Kontakt evt. lokale vognmænd, og hør om de kan hjælpe. Vi har også erfaringer med stilladsfirmaer, som er villige til at hjælpe med sådan en opgave.

Demo-bil

En demo-bil kan være med til at tilføje lyd og liv til en demonstration. Den skal rigges til med generator og højtaleranlæg eller megafon. Brug den til musik, taler og demo-råb. Pynt demo-bilen med bannere, plakater eller andet fra demonstrationen.

Anmeldelser og tilladelser

Hvis I skal lave en aktion – som fx en demonstration – skal I være opmærksom på, at det formelle er på plads. Der skal være styr på anmeldelser og tilladelser.

Det er som oftest ikke noget problem, men husk at få det gjort som en del af forberedelserne.

Politianmeldelse

Der er forsamlingsfrihed i Danmark. Man har ifølge grundloven ret til at demonstrere. Der er altså ikke noget krav om, at man anmelder en demonstration til politiet. Det er imidlertid godt at gøre, hvis man har mulighed for det. Politiet kan hjælpe med sikkerhed og regulering af trafikken m.m.

Anmeld demonstrationen senest 24 timer før demonstrationen afholdes.

Politiet vil normalt gerne vide:

- Hvem står bag demonstrationen?
- Hvad er formålet?

- Hvor og hvornår begynder og slutter den?
- Hvor mange regner arrangørerne med, at der kommer?
- Anvendes der højtalere til taler og musik?
- Deles der løbesedler ud?

Tilladelse fra kommune eller pladsejer

Skal I samles på en plads og evt. bruge scene, er det vigtigt at få tilladelse til at bruge pladsen fra ejeren. Det kan fx være kommunen, Banedanmark eller en privat person/firma.

Der skal ikke indhentes tilladelse til at benytte veje mv. som I går på. Det er først når I laver en stående demonstration eller et arrangement, at I skal have en tilladelse.

Demonstrationer

Demonstrationer er vel nok den mest kendte form for aktivisme. Her har mange mulighed for at give udtryk for deres synspunkter, og der er mulighed for at vise overfor omverdenen, at man er mange der deler en fælles holdning.

Til gengæld kræver demonstrationer også typisk et vist fremmøde. Hvis man ikke er så mange, kan det være en idé at overveje en slags happening i stedet.

Hvem står bag?

En demonstration kan både have arrangører (dem der står for det praktiske) og anbefalere (dem der gerne vil anbefale demonstrationen). Det er forskelligt, hvornår det ene og det andet er relevant.

En bred organisation, der favner mange forskellige retninger, står ofte som ene-arrangør (fx FOA eller FOA Ungdom).

Når fagbevægelsen laver aktiviteter, sker det ofte med mange arrangører nævnt. Når der er få eller blot en enkelt arrangør, er der ofte mange anbefalere. Demonstrationer arrangeres ud fra den bredest mulige sammenhæng. Det gør arrangementet større og bredere, hvilket betyder flere deltagere.

Demonstrationens forløb

Det er en god idé at planlægge forskellige fælles aktiviteter såsom råb, sang eller andet. Det gør demonstrationen sjovere at være med i.

En demonstration er oftest gående eller stående, men den kan også foregå dansende, cyklende, siddende og kravlende. Kun fantasien sætter grænser. Det afhænger af, hvad det er, man vil. En stående demonstration kræver mere underholdning end en gående.

Typisk vil en demonstration indledes af en konferencier, der byder vel-

kommen og forklarer planen. Herefter er der tid til taler, siden underholdning. Er demonstrationen gående, kan man med fordel påbegynde forskellige kampråb eller lignende.

Når demonstrationen afsluttes, er det vigtigt at sørge for, at folk føler, de har gjort en forskel, og at man er glade for, at de dukkede op.

Husk

- Aftal hvem, der er ansvarlig for demonstrationen på forhånd. Der skal være folk, som går forrest og kender ruten.
- Aftal hvem, der skal være konferencier.
- Aftal hvem, der forholder sig til og taler med presse og politi.
- Aftal hvem, der er ansvarlige for at have styr på resten af demonstrationen. Det kan være skægge indslag, underholdning, musik, kampråb, banner osv.
- Lav en tjekliste over ting, som man har brug for til den konkrete

demonstration. Talere, bands og anden underholdning skal have lyd [PA-anlæg eller mikrofon].

- Er demonstrationen stor, er der behov for en scene. Plakater, bannere og løbesedler er også en god idé.
- Samarbejd gerne med andre organisationer for at få flest mulige med.

FOA

FOA

FRILEDSTJEM

LUFTENS HELTE

WIKIPEDE
omslagsbilleder
2015

Vi er mere værd
FOA

NIF VET VÆRK I FAGBEVEGELSE NIF
LETTENK I FAGBEVEGELSE

EN LØSNING FOR ALLE

Sigt de
Manden til kvinden
Nære i løn

Ja til Tryghed
HJUL HILDRØDSPARLER
SÆRVEJ RØDSTALLINGEN

RE
N
SAMMEN
BR
STÆRKE

Ja til Tryghed
HJUL HILDRØDSPARLER
SÆRVEJ RØDSTALLINGEN

SOPPARTIET
LANDSFORENINGEN
FOR SOCIALPÆDAGOGER
SAMMENHOLD

Vi er mere værd
FOA

Vi er mere værd
FOA

OK

VELERBODENS HELTE
✪ ✪ ✪

lbu

Idéer til aktiviteter

Her er en liste med idéer til forskellige aktiviteter. Find den der passer bedst til det budskab, I gerne vil ud med. Eller find selv på en aktivitet.

Kun fantasien sætter grænser.

Morgen- og fyraftensaktioner

Når man gerne vil ses i gadebilledet er morgen og fyraften gode tidspunkter. Fordel jer på hold, så man på skift kan stå synligt i gadebilledet og gøre opmærksom på sagen. For eksempel fra kl. 8.00 til 8.30 og igen fra kl. 16.30 til 17.00.

På denne måde kan alle deltage, og man kan holde engagementet højt i en længere periode.

Del gerne noget ud og hav skilte, løbesedler og andet sjovt med.

DYT – hvis du støtter os

Lav skilte, der opfordrer forbipasserende til at vise deres sympati ved at dytte, når de kører forbi.

Tag billeder af FOA-medlemmer, der står sammen og støtter konflikten

Stå sammen med skilte eller bannere, der viser jeres budskab – fx at I støtter de strejkende.

I kan efterfølgende dele billederne på de sociale medier. I kan målrette det ved at tagge nogen eller slå det op på en relevant politiker, forhandler eller arbejdsgiverrepræsentants Facebookside.

I kan bruge OK24 kampagnens hashtag [#merelighedløfterosalles](#)

Skab en larmeaktion

Stå foran forligsen og lav en masse støj med grydelåg og skralder.

Strik en aktion

Find garnet frem og strik lapper med mottoet 'Lappeløsninger dur ikke'.

Send dem til en relevant politiker, forhandler eller arbejdsgiverrepræsentant.

Send sms'er til arbejdsgivernes forhandlere

Skriv en sms, der fortæller om, hvorfor I ønsker mere i løn. Send den til udvalgte politikere på den dag, hvor I planlægger jeres aktion, så de bombarderes med jeres budskab.

Peanutsuddeling 'Vi vil ikke nøjes med peanuts'

I kan uddele peanuts ved stationer, indfaldsveje e.l., hvor folk kommer forbi.

Gør det under sloganet 'Vi vil ikke nøjes med peanuts'.

Kageuddeling 'Vi vil også have en del af kagen'

Stil jer ved stationer, indfaldsveje e.l., hvor folk kommer forbi. Uddel kage under sloganet: 'Vi vil også have en del af kagen'.

Forklar i flyers, at krisen er ovre, og at offentligt ansatte også skal have del af samfundets kage.

Kagen kan måske også uddeles til beboere på konfliktramte plejecentre e.l.

Hæng plakater op og uddel flyers/postkort

I kan dele flyers og postkort ud i forbindelse med aktioner og happening, eller I kan bare stå ved trafikknudepunkter og dele flyers ud.

I kan spørge i den lokale FOA-afdeling, hvad I kan få af materialer, eller I kan lave jeres egne flyers. Husk, at det handler om at vinde folks hjerter.

Ballonopsendelse

Opsendelse af balloner med helium er et rigtig flot syn. Men husk at få en tilladelse til at gøre det. Tilladelser indhentes hos Statens Luftfartsvesen.

Lønseddel-bytte

Tag jeres lønsedler med og opfordr en relevant politiker, forhandler eller arbejdsgiverrepræsentant til at bytte. Måske kan I tilbyde et løntjek?

Del på sociale medier – gerne med billeder og film.

Lav en demonstration med et tema

Lav en anderledes demonstration med et tema ud fra hovedbudska-

berne i konflikten. Det kan gøre det endnu sjovere at være med til, og skabe større opmærksomhed om jeres budskab.

Det kan være kunstige overskæg til alle under sloganet: 'Det er ikke bare skæg at være i konflikt'.

Det kan også være en cykeldemonstration eller noget helt tredje.

Flashmob Find lønkronerne

Et offentligt sted dukker lidt efter lidt flere og flere op og leder tydeligvis efter noget. Måske er der nogen, der hænger efterlysningsplakater op? Det må gerne være lidt underfundigt og humoristisk og få folk til at undre sig lidt, før de forstår pointen.

Film gerne og læg det på sociale medier.

De offentligt ansatte løber stærkt – kom og vær med

Arranger et løb. Lav flyers og inviter bredt ud. Inviter også gerne politikere med og inviter pressen til at tage billeder.

Saml et godt stort hold af konfliktberørte medlemmer, som løber i deres veste eller andet synligt merchandise.

Lav gerne sjove skilte a la:

- Vi holder os i form til konflikten er forbi
- Vi kan slet ikke undvære at løbe hele dagen

Vær opmærksom på at finde et sted til løbet, der ikke kræver trafikregulering m.m.

Skriv læserbreve

Skriv et læserbrev til den lokale presse.

Skriv om hvordan det er at være offentligt ansat, og hvilken forskel jeres indsats gør for almindelige borgere.

Få politikerne ud af busken

Hvem kender jeg, som har indflydelse på lockouten?

Er der nogen, jeg kan opfordre til at tage stilling og støtte de offentligt ansatte?

Aktivisthåndbog

En guide

Handlekraftig – Inspirerende – Hjælpesom

Aktivismе er en måde at signalere, at vi er mange, og at vi mener, hvad vi siger og samtidig vise opbakning til vores repræsentanter og forhandlere. Når vi går på gaden sammen, viser vi vores styrke. Det er sjovt og festligt at lave aktivisme. Og det gør indtryk på verden omkring os. At lave aktivisme er den sjove måde at forandre verden på.

Denne lille håndbog kan bruges som inspiration og praktisk hjælp til at lave konkrete aktiviteter. Her er gode råd fra en kommunikationsrådgiver og små praktiske anvisninger på alt fra politianmeldelse til strøm samt en stribe idéer til inspiration.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

FOA

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab. Ved at stå sammen i FOA, står hvert enkelt medlem stærkere. Og med den fælles styrke kan vi optræde handlekraftigt.